

EDITORIAL

ASTRONOMIA LA BÂRLAD

Dumitru Ciprian VÎNTDEVARĂ*

Orașul Bârlad ca și alte orașe din țară se remarcă printr-o intensă activitate dedicată iubitorilor de astronomie. Se știe de majoritatea oamenilor că astronomia este cea mai veche știință a omenirii și tot în același timp această știință a schimbat destinul omenirii prin descoperirea științelor exacte, matematica și fizica, ce au ajutat la progresul și dezvoltarea societății în care trăim.

Chiar dacă astronomia din ziua de azi nu mai este predată în școli, iar mulți elevi și persoane o confundă sau o asociază de multe ori cu astrologia, ce nu are legătură cu astronomia, această știință merge mai departe, își continuă drumul prin marea de probleme și griji cotidiene de zi cu zi. Astronomia merge mai departe datorită unor iubitori ai cerului ce își dedică toată viața, timpul și tot ce au mai bun pe lume pentru astronomie, nu fac altceva decât să promoveze și să popularizeze această știință. Sunt foarte multe persoane care se ocupă de acest domeniu, de la astronomi amatori, elevi, profesori, până la muzeografi ce lucrează la planetarii și observatoare astronomice. Și datorită lor se completează golul generat de lipsa predării astronomiei în școli.

Astronomia nu este un domeniu al oamenilor visători care se uită la stele, ci este un domeniu practic și plin de resurse atât informaționale cât și de ordin economic sau politic. Contează cel mai mult investiția, fiindcă ca orice domeniu de activitate, astronomia este un domeniu ce necesită pasiune, timp și resurse. Dacă aceste condiții sunt împlinite și rezultatele nu întârzie să apară.

Unul din succesele ultimilor decenii a fost faptul că omenirea a realizat că eforturile, umane și financiare, care se fac în direcția cunoașterii universului nu fac parte doar dintr-o goană după senzational, dintr-o competiție între puteri sau din satisfacerea unei simple curiozități. Ele au devenit urgențe pentru rezolvarea problemelor pe care le întâmpină tot mai mult omul de pe Pământ. Trebuie să-și rezolve problema ozonului, a comunicațiilor și a hranei, a medicamentelor, a resurselor energetice și lista poate continua la nesfârșit. Există și probleme de viitor, mai apropiat și mai îndepărtat, ca evitarea unei catastrofe cosmice prin ciocnirea cu vreun alt corp ceresc sau chiar descoperirea unei alte planete capabile de a ne adăposti, atunci când a noastră va deveni total inospitalieră sau va muri, cândva, o dată cu Soarele.

Eforturile sunt mult prea mari și problemele mult mai strigente pentru ca să stăm să așteptăm ce fac alții. Sigur că este nevoie de mulți bani pentru realizarea unor proiecte de acest gen. Până și țările cele mai bogate stau puțin pe gânduri înainte să treacă la fapte.

Ce poate face atunci o țară ca România? Mult! Au fost și vor fi întotdeauna români cu idei extraordinare, uneori chiar geniale. Ar fi suficient să amintim nume precum Spiru Haret, Constantin Gogu, Hermann Oberth, Evry Schatzman și lista poate continua. Sunt nume care s-au înscris deja pe lista marilor descoperitori. Lângă ei stau cei mai mulți care, prin observațiile lor sau prin importante contribuții teoretice, au pus câte o cărămidă la edificiul astronomiei.¹

Ei au existat pentru ca în România s-a studiat astronomia, pentru că în România a fost întreținut interesul pentru această știință. Pentru a trezi în noi, cu modestele noastre posibilități dorința altora de a se atașa împătimitilor cerului, ne-am gândit să-i atragem și să realizăm această revistă de astronomie. Ea va purta numele unei celebre constelații a cerului de iarnă „Perseus”, același nume ce îl poartă și clubul de astronomie recent înființat la Muzeul „Vasile Pârvan”.

Orașul Bârlad este printre puținele orașe din țară ce a avut rezultate excelente în domeniul astronomiei, atât la nivel național cât și internațional. Aici doresc să amintesc de asociația „Sirius” din cadrul liceului „Mihai Eminescu” ce este cunoscută pentru rezultatele sale deosebite în acest domeniu.

* Muzeograf la Observatorul Astronomic și Planetariu din cadrul Muzeului “Vasile Pârvan” Bârlad.

¹ *Almanah, Astronomia 2001*, p.2, editura Press, București 2001.

Revista de astronomie „Perseus” este o revistă de popularizare și informare a publicului cu privire la noile realizări și descoperiri în domeniul astronomiei, atât din cadrul Muzeului „Vasile Pârvan” cât și din realizările altor asociații și cluburi din țară. Realizarea acestei reviste se datorează în special rezultatelor din ultimii doi ani de activitate în domeniul astronomiei la Muzeul „Vasile Pârvan”, aici țin să amintesc construcția planetariului în 2009, ce se numără printre puținele planetarii digitale din țară ce a adus pentru Muzeul „Vasile Pârvan” și pentru Bârlad un număr foarte mare de vizitatori din alte orașe și județe, ceea ce ne face cunoscuți în acest domeniu la nivel național. Și tot aici, cu ceva timp în urmă, mai exact în anul 2006 s-a achiziționat un telescop și s-a construit o platformă pentru observații astronomice. De fapt, debutul astronomiei la Muzeul „Vasile Pârvan” a fost odată cu realizarea acestui observator astronomic. Un observator astronomic foarte important pentru orașul Bârlad. Sunt orașe mult mai mari din țară ce nu au asemenea construcții și asociații de astronomie.

În paginile acestei reviste o să găsiți mai multe informații atât despre planetariu cât și despre observatorul astronomic cât și alte articole de astronomie.

Doresc să închei această scurtă introducere, nu înainte de a mulțumi tuturor colaboratorilor ce au contribuit la realizarea acestei reviste și nu în ultimul rând domnului Mircea Mamalaucă, director al Muzeului „Vasile Pârvan” pentru îndrumarea și implicarea în realizarea acestei reviste.

Poza nr. 1. Vizitatori la Observatorul Astronomic cu ocazia eclipsei totale de Lună din 15 iunie 2011.